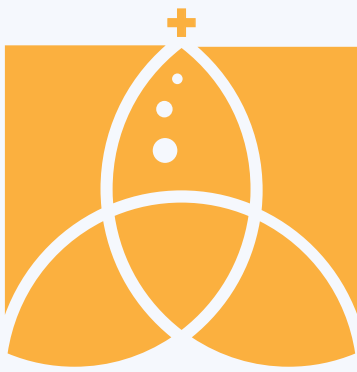

refleks

Menighetsblad for Søreide kirke 1-15. Årgang 43
Med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

To nye på plass

Kirken har fått to nye vikarer. Ingrid Vik skal vikariere som menighetspedagog i hele 2015, mens Godtfred Haugland er vikarprest inntil ny sokneprest er på plass i april. Side 3

Vil skjerme søndagene

Biskop Halvor Nordhaug sier nei til forslaget om alle næringsdrivende kan holde søndagsåpent. Side 11

Gulbrandsen ut i lyset

Han var både mye lest og omstridt i samtiden. Er Trygve Gulbrandsen også en forfatter for 2015? Side 15-17

Spill gitar!

Dina (9) gleder seg til å lære seg å spille gitar. Tirsdag 3. mars starter et nytt kurstilbud for kirkens fjerdeklassinger. Side 22

Nattens mørke

«Nattens mørke er ikke mørke, Gud, for deg. Som dagens klare lys skinner natten.» Denne korte salmen har ofte undret meg. Hva skal det bety at nattens mørke ikke er mørke?

AV LARS MARTIN HOL

Enkelte salmer gir ikke mening umiddelbart. Da jeg var yngre husker jeg at jeg likte å synge denne salmen. Den har en fin meditatativ tone, som man kan synge om igjen og om igjen. Men det var noe merkelig. Nattens mørke er ikke mørke?

Troen er ikke statisk, den vokser gjennom levd liv. Flere ganger i livet står alt som er kjent for fall. Slik man en gang så verden, henger ikke lenger sammen. Det man en gang trodde, gir ikke lenger mening. Livet gir oss erfaringer som beveger verden slik vi oppfatter den. Og for hver gang livet beveger oss, dulter den bort troen.

Da står vi ovenfor et valg. Velger vi å tvilholde på verden slik vi en gang forstod den? Oppgir vi alt, og begynner på nytt et annet sted? Beveger vi oss inn i det mørke som da ligger foran oss?

Troens symboler kan miste sin kraft og ikke

lenger ha noen kontakt med livet slik vi erfarer det. Slik jeg snakker om troens symboler, kan sammenlignes med flagget vårt. Når vi heiser flagget 17. mai, så kan det fylle oss med stolthet over at vi lever i et fritt land, har et velferdssamfunn, har rikdom og muligheter, en stolt tradisjon. Flagget har kontakt med virkeligheten vi erfarer.

Men hva hvis vi ikke lenger opplever oss som frie, rike og med muligheter, ikke opplever velferdssamfunnet og en stolt tradisjon. Forkaster vi da symbolet vårt, og leter etter ett nytt? Tviholder vi på vår tidligere forståelse av symbolet? Eller våger vi oss inn i det mørke som da ligger foran oss?

Kristentroen handler om å modnes som mennesker. Den gir mot til å være i mørke. For vi tror at det i mørke skjuler seg nytt liv som vi ikke tidligere har sett. Selv om Gud er ute av syne i nattens mørke, så hviler mørke i Guds hender.

Troens symboler kan miste sin kraft, bli usammenhengende og ikke gi mening. Men hvis vi har mot til å være i mørke, kan vi finne noe nytt, en ny side ved troens symboler som gjør livet større og glededypere. ●

Vikar - samtalen

På nyåret kom det to vikarer til Søreide kirke. Ingrid Vik skal være vikar for Rikke som menighetspedagog i hele 2015, mens Godtfred Haugland skal være vikarprest til den nye soknepresten vår er på plass i april.

Det er duket for en liten prat i kirkens peisestue. Elisabeth har satt frem frukt, og vi har fortsatt strøm og vann etter flere dager med januarstorm og dårlig vær.

Ut vinduet kan vi se barna i menighetsbarnehagen leker og koser seg med den lille snøen er, og holder kulden ute med gode fargerike kjeledresser. Dagen har startet, og selv om klokken er blitt elleve har solen enda ikke vist seg.

- Godtfred, hva er ditt første inntrykk av Søreide menighet?

- Det første inntrykket mitt da jeg møtte de ansatte 6. januar, var svært positivt. Jeg tenkte at «her skal det bli godt å være». Den samme opplevelsen hadde jeg under den første gudstjenesten 11. januar. Jeg gleder meg over å være i Søreide menighet frem til den nye soknepresten er på plass 1. april.

- Du da, Ingrid, hvordan var ditt første møte med menigheten?

- Mitt første møte var faktisk en dag for cirka ett år siden, da jeg var på sykkeltur fra byen. Jeg måtte akutt på do, og så meg kjapt rundt etter et mulig sted. Jeg øynet et håp i kirken som var like ved. Og da jeg leste på kirkebilen som stod utenfor: «Møtested på veien» vågde jeg meg innenfor døren til menighetssalen. Det var hyggelige

folk som møtte meg – og jeg fikk med meg en hjemmelaget vaffel på turen videre.

- Men hvordan havnet du her igjen?

- Gjennom Bergen Kirkelige Fellesråd hørte jeg i desember at det var ledig et vikariat som menighetspedagog her i Søreide. Da hadde jeg allerede jobbet seks og et halvt år som diakon i Olsvik og Loddefjord, og hadde lyst til å jobbe med noe annet for en periode. Jeg har fått permisjon fra stillingen min som ungdomsdiakon og har havnet her. Jeg er utdannet både kateket og diakon. Nå hadde jeg lyst til å bruke kateketutdannelsen som pedagog et år.

- Har du noen annen arbeids- erfaring fra før du ble diakon?

- Ja, blant annet fra menighetsbarnehage, skoletiltak, Blå Kors og psykisk helse.

- Hvorfor ble du prest, Godtfred?

- For å si det kort: Gud bad meg om det. Jeg hadde helt andre planer for hva jeg ville jobbe med – og gikk derfor på reallinjen på gymnasen da Gud bad meg om å studere teologi på Menighetsfakultetet etter artium. Det ble en langvarig kamp mellom Guds vilje og min vilje. Hvem som gikk seirende ut av kampen til slutt, forstår vi. Et «plaster på såret» ble li-

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STØRETVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Refleks utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti og sendes alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot reportasjetips og artikler av ulike slag.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes soreide.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Staben i menigheten. Kontaktinformasjon: Se side 24

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 17. mars

kevel Bedriftsøkonomistudiene på BI Oslo noen år etter teologistudiet. Dette studiet ga meg viktig kompetanse for mye av det jeg i ettertid har jobbet med som prest.

- Trives du med å være prest?

- Ja, definitivt! Vissheten om at Gud ønsket meg nettopp som prest, var en styrke både i studiet, men også i tiden etterpå. Tar jeg med året jeg var prest i forsvaret, har jeg nå vært prest i 33 år. Det har vært 33 krevende, men også gode år – år jeg ikke ville vært foruten.

- Hva er det kjekkeste du gjør som prest?

- Det er vanskelig å rangere arbeidsoppgavene, men den store variasjonen er vel det jeg setter høyest. Hadde du derimot spurt meg om hva som er det mest krevende med å være prest, så er det å gå ut om natten og vekke noen som sover for å fortelle dem at en av deres nærmeste er død.

- Ingrid, nå når du så vidt er kommet i gang med jobben som menighetspedagog, hvilke utfordringer ser du på kort og på lang sikt?

- Dette var et vanskelig spørsmål som

det sikkert blir lettere å svare på over sommeren. Men jeg håper at vi får sving på søndagsskolen. Ellers er det å gå inn i de oppgavene som ligger i stillingen. Jeg har hovedansvaret for barna, men har også noe kontakt med konfirmantene.

- Er det noe du er spesielt opptatt av?

- Det er noe spesielt med det kristne fellesskapet hvor vi får dele liv og tro. Det er også godt å være i et fellesskap hvor en bare kan være uten alltid å skulle yte. Jeg er opptatt av den gode samtalen, kreativ formidling, dialogen og fellesskapet. Jeg liker også godt de unges medvirkning, sang og musikk. Jeg ønsker å støtte foreldre og faddere i formidlingen av Guds kjærlighet til barna.

Nå er det lunsj, så det er på tide å avslutte? Ja, da avrundes denne praten, og kaffen settes på. Praten fortsetter i lunsjen, men vi gir oss her for denne gang, og dagen fortsetter etter litt mat med forberedelser til konfirmantleir, gudstjenester og klargjøring for utsending av bok og invitasjon til treåringene som tilhører Søreide kirke. Året er godt i gang, vi venter på solen, og vi er glade vi har et «Møtested på veien». ●

Derfor er vi med i Søreide kirke!

I disse dager lager vi en ny folder for at flere skal få bli kjent med Søreide kirke. I den kan man blant annet få møte disse fire fra kirken vår og få høre hvorfor de velger å gå i Søreide kirke.

Emilie Langeland Rasmussen, skoleelev

Jeg er med i Søreide kirke fordi det er godt å få være med i et kristen fellesskap. Det er veldig godt og trygt å kunne komme til kirken, få lov til å bidra med noe, og å

få møte andre på min alder.

Solfrid Skodvin, pensjonist

Menigheten gir meg et kristent fellesskap som jeg har vært med i siden jeg flyttet hit for 26 år siden. Dette opplever jeg i gudstjenestene og i gruppen «diakoniatet» hvor jeg får erfare og bidra med omsorg og tjeneste for andre. Blant annet deler vi ut blomster til eldre som har rund dag, og gjennom det har jeg møtt mange i nærmiljøet som sitter mye alene og som blir oppmuntret av å få en hilsen.

Håvard Bentsen

- Det er naturlig å bruke den lokale kirken. Det er et sted med bredt utvalg av aktiviteter for de fleste aldersgrupper. Jeg går der for å høre forkynnelsen og evangeliet. I Søreide får vi høre evangeliet på en fin måte - vi har flinke prester! Jeg liker gudstjenestene i Søreide kirke. Liturgien er et fast løp og skaper en fin høytidsramme rundt det øvrige innholdet i gudstjenesten. Kirken er et fast holdepunkt og representerer noe uforanderlig og godt for enkeltindivid og forhåpentligvis også for det norske samfunnet i lang tid.

Erlend og Sigrun Øvrebo Færø, småbarnsforeldre

Vi vil tilhøre Søreide kirke fordi det er en god plass å være for store og små. Vi synes det er en god atmosfære i kirken. Det er fint å være sammen, høre Guds ord og synge. Det er også flott å møte mennesker fra lokalmiljøet i alle aldre.

lokaltstoff
Søreide menighet:
side 2, 3, 4, 21, 22, 23 og 24

Jan og Jenny

For barn og unge våren 2015

- CD til 2-åringar 31. mai
- Skattejakt for 3-åringar 15. februar
- Bok til 4-åringar 31. mai
- Familekoret tirsdager i like uker
- Påskeverksted (2. klasse) 13. mars
- Tårnagethelg (3. klasse) 25. og 26. april
- Gitarkurs (4. klasse) 3., 10., 17 og 24. mars, 7. og 12. april.
- Juniorkonfirmanter (5. klasse) 22. februar, 11. mars, 8. og 12. april
- Café 19 (5.-7. klasse) 13. februar, 20. mars, 24. april, 29. mai

Livet er mer
TROSOPPLÆRING I SØREIDE KIRKE

Prikk til prikk

Jan skulle ønske han gikk i 4. klasse!
Hvis du lager strek fra prikk til prikk og
ser på side 23 skjønner du hvorfor!

TALENTSHOW

Hele tiden ser vi flinke talenter på TV'en. Noen synger, noen danser og noen rocker med rockeringer. Det er ikke alltid så lett å være barn og se at alle andre er så utrolig flinke til alt mulig! Kanskje du har lurt på hva som er ditt store talent? Heldigvis lever vi ikke i et talentshow. Det er ikke meningen at alle skal være eksperter til ett eller annet. Det er mye man kan gjøre selv om man ikke er verdensmester til det. I Bibelen kan vi lese om en liten gutt som bare hadde to små fisker og fem små brød. Det lille han hadde, ga han til Jesus, for at han skulle dele det med andre. Og vet du? Jesus tok det lille som gutten hadde, og delte ut nok mat til flere tusen mennesker med det! Av og til føler vi oss små, men vi er utrolig verdifulle uansett! Familekoret synger om det i en sang:

Liten, men likevel stor!
Jeg er liten, men likevel stor!
Det beste som er skapt på jord.

SØNDAGSSKOLEN FORTSETTER I SØREIDE

Noen søndager er det søndagsskole i Søreide kirke. Da går barna ut av kirkerommet sammen søndagsskolelærerne og ned i menighetsbarnehagen. Søndagsskolen er en fin plass for barn til å bli kjent med hverandre, med Jesus og å treffe venner.

På søndagsskolen leker man og synger, og barna får høre spennende historier fra Bibelen. Barna som skal på Søndagsskolen møter i kirken klokken elleve til gudstjenesten. Du kan også møte direkte i barnehagen samme tid, der vil det være noen som venter sammen med deg til søndagsskolen begynner.

Barna som går i 5. klasse eller mer kan gå på Søndagsringen. De holder til i Ungdomslokalet nedenfor kirken. Møt ved inngangen til kirken kl. 11. I vår blir det Søndagsskole sju ganger. Det er 1. og 15. februar, 8. og 22. mars, 19. april og 3. mai. 7. juni er det sommerfest.

Søndagsringen er hver søndag utenom feriene. Kom og bli med!

BARNAS SIDE

BARNAS SIDE

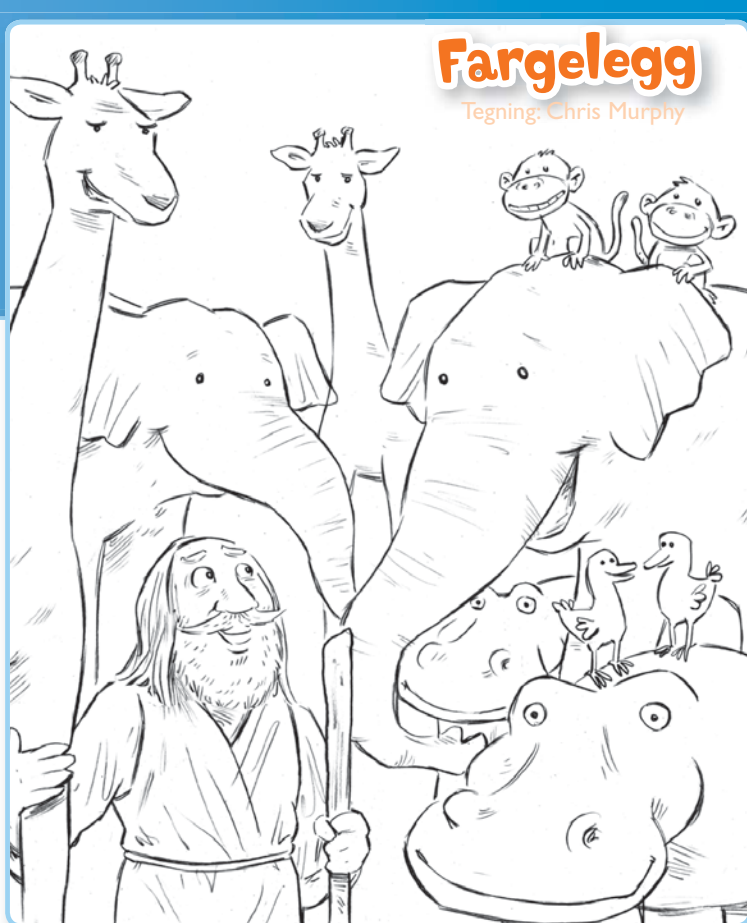
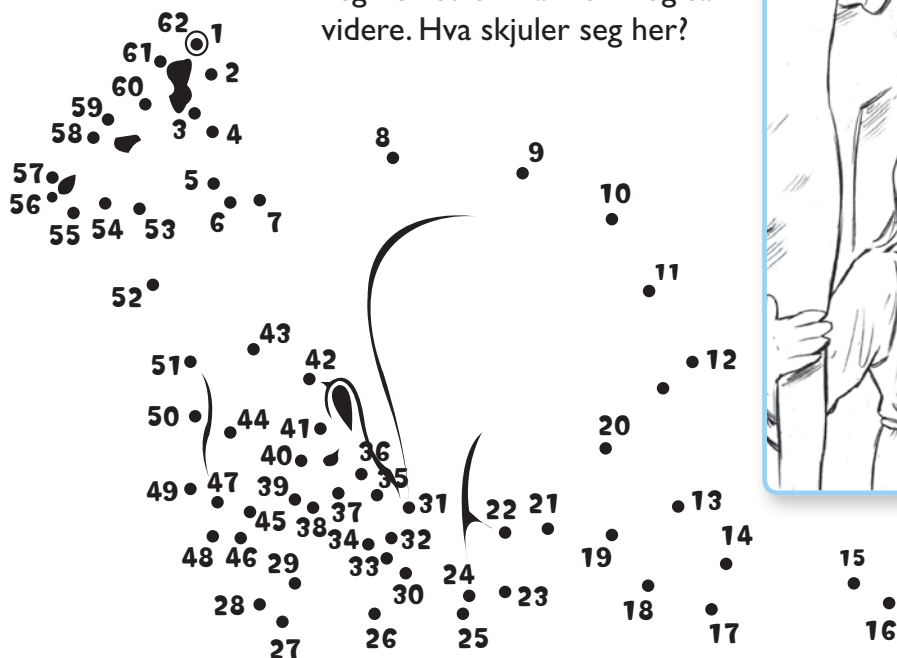

Fargelegg

Tegning: Chris Murphy

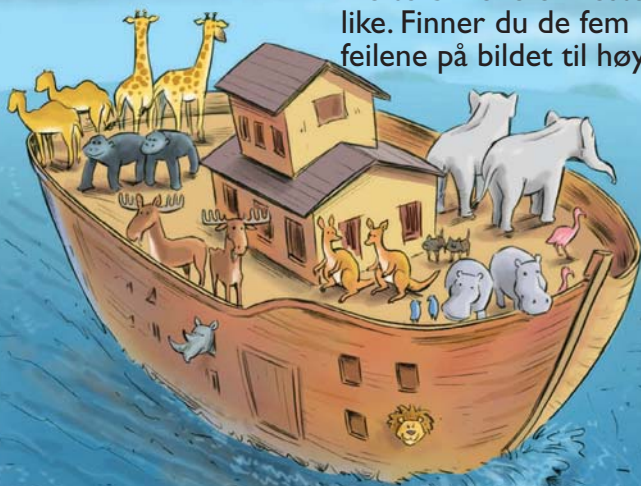
Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre. Hva skjuler seg her?

Finn fem feil

De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

nettSPRELL.no

- Musikkvideoer
- Tegnefilmer
- BARNAS-konkurranser

Søndagsskolens nettside for barn!

BARNAS

14 blader + DVD + CD
= kun 359,-

(privatabonnement hjem i posten)

Gruppeabonnement
kun 179,- pr barn

Bestill på
barnas@sondagsskole.no
eller på telefon 22 08 71 00

TÅRAGENTENE

tarnagentene.no

Tårnagentenes eget nettsted!

Glimt fra en annen tid

Da vi gravde etter ondemannen

Det var like etter krigen. Vi kan vel ha vært 5-6 år gamle. Vår tro var enkel og konkret, og uten tvil. Vi kjente Gud og Jesus, og visste om englene.

AV KNUT CORNELIUSSEN.

Samtidig som Gud var en slags bestefar oppe i himmelen, visste vi at han var alle steder og at han kunne alt. Han hadde flytte de største steinene vi kunne tenke oss, og han kunne gjøre alt det vi ikke kunne gjøre. Han var til og med sterkere enn far.

Jesus var kanskje enda enklere å se for oss, vi hadde sett mange bilder av Jesus og visste godt hvordan han så ut. Han hadde langt mørkt hår og snille øyne. Han holdt som oftest et lite lam i armene sine, mens de andre lammene og sauene sto rundt ham og så på. Ellers holdt han hendene sammen og så opp mot himmelen. Jesus var bare snill, ham behøvde vi ikke være redde for på noen måte. Det er mulig at det var vår trygge tro på Jesus, som reduserte vår frykt for en Gud som så alt. Slett ingen dum teologi den dag i dag.

Vi lærte mye om Jesus på søndagsskolen og i skolen. Og akkurat som vi ser i dag, var Jesus-barnet i krybben et populært bilde. Vi hørte om Betlehemsmarkene med grønt fint gress hvor gjeterne satt og passet sauene sine. Det het forresten ikke sauer i bibelhistorien, det het får. Jeg så for meg et fint stille vann, like ved vannet var et lite bål hvor gjeterne satt, og sauene

EN ANNEN TID: Lykkelig og bilfri barndom i Ytre Markevei. TEGNING AV ELIN CORNELIUSSEN

gresset fredelig på den grønne marken. Over det hele skinte en stor klar stjerne.

En av mine store skuffelser var da jeg kom til Betlehem og så hvordan markene så ut. Her var ikke mye gress, men desto flere steiner.

Englene var damer med hvite vinger. De fløy ved siden av oss og passet på at vi ikke falt utfor stup eller i vannet. En gang i fremtiden skulle vi også bli engler, hvis vi bare var snille nok. Men det var en vi ikke likte, nemlig ondemannen. Han bodde langt nede i jorden og passet et slags brennende hav. Han var skikkelig slem, og vi måtte alltid passe på at vi ikke hadde noen slags kontakt med ondemannen. Ondemannen hadde horn og hale, så vi trodde vi ville kjenne ham igjen, skulle vi treffe ham.

En gang, vi kan vel ha vært 5-6 år gamle, fant vi ut at vi ville se ondemannen. Like ved siden av huset vårt var en tomt etter et ødelagt hus. Her var det Fritzen og Brorisen og jeg begynte å grave for å komme ned til ondemannen. Vi bevæpnet oss med små spader og spann og startet med gravingen. Av og til kjente vi på jorden for å finne ut om det ble varmere. Kanskje var det litt varmere lenger nede, eller kanskje det bare var vi som trodde det ble varmere, men vi merket at temperaturen steg. Vi visste nemlig at vi skulle til et sted med høy temperatur.

Men det viste seg at det ikke var så lett å komme dypt nok. I alle fall så ikke vi noen ondemann, uansett hvor dypt vi gravde, og vi var sikkert nede i over en halv meters dybde. Kanskje like bra at vi ikke fant ham, vi hadde nok blitt litt overrasket. ●

Møt Karl Johan Kirkebø:

Én ildsjel - blant mange

En av de som virkelig har vært med på å bygge og forme Bønes menighet, er Karl Johan Kirkebø – men han er ikke alene.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler i menighetene Fana, Skjold, Storetveit og Slettebakken; denne gangen er stafettpinnen i Bønes. Deretter går den videre til Søreide og Birkeland.

BLOMSTER TIL KIRKEARKITEKTEN: I desember 2009 stod trinn 2 av kirken på Bønes ferdig. Karl Johan var sterkt delaktig i å realisere dette, og overrekker her blomster til arkitekt Helge Hjertholm på åpningsdagen.

TEKST OG FOTO: STEIN RUNE RISA

Under visitasforedraget i Bønes menighet i 2012 trakk biskop Halvor Nordhaug frem noe av det som alltid har kjennetegnet menigheten på Bønes: «Jeg vil starte med å minne om hvem dere er, minne om «den første kjærlighet». For Bønes har en imponerende historie. Dere er den kirken som ble bygget på dugnad. Og det vil jeg dere skal fortsette å være. Mange av dere var med å bygge kirkebygget for 15 år siden, men alle er med å bygge kirken, bygge menigheten.»

De første årene

En av de som virkelig har vært med på å bygge og forme Bønes menighet, er Karl Johan Kirkebø – men han er ikke alene. Bønes menighet har rundt 200 frivillige, og menighet og kirke har i stor grad blitt bygget av frivillige. Det er mange ildsjeler som har vært med på reisen, og historien om Karl Johan sin tid i menigheten, kan også fortelle historien om hvordan menigheten og kirken har blitt formet av disse ildsjelene.

Karl Johan Kirkebø er 64 år, bor i Stokkedalen på Bønes, er gift, har fire voksne barn og tre barnebarn. Han er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (NHH), og har jobbet med salg, salgsledelse og ledelse i nesten 40 år. Til daglig har han virke som salgsdirektør i Onsoft Computer Systems, hvor han reiser verden rundt med programvareløsninger for offshore og shipping-virksomhet.

Vokste opp på bedehuset

Som mange andre, så har Karl Johan hatt en oppvekst på bedehuset. Han kommer fra Langevåg i Sula kommune på Sunnmøre, der var han aktiv i bedehuset som var tilsluttet Indremisjonen. Han reiste mye på leir om sommeren – først som deltager, men siden som leder. I studietiden i Bergen var han med i Club 3, som var Ungdomsforbundets studentarbeid. Så bakgrunnen hans kan en si er fra de store organisasjonene.

Karl Johan flyttet til Stokkedalen i 1982, og kom raskt med i menighetsarbeidet.

– Menighetsarbeidet var godt i gang da vi flyttet hit. Det var gudstjenester på Bønes skole, og søndagsskole i huset Kirkeringen eide i Sælenveien, forteller han.

– Der var det også barnehage. Jeg var først med i et frivillig menighetsråd som primært organiserte gudstjenester på Bønes skole, og

etterhvert ble jeg med i styret for «stiftelsen Bønes Interimkirke».

Hvor skal vi være?

Utfordringene i starten var i stor grad knyttet til mangel på lokaler. Derav også et økende ønske om å få på plass et bygg. Karl Johan forteller at dette ble starten på en satsing, nesten over evne, der hele Bønes mobiliserte til dugnad for å reise kirken. Det ble satt i gang innsamling blant Bønes-beboerne, og lagt ned mye hardt arbeid. Belønningen ble Bønes kirke, som stod ferdig i 1997.

– Leder av det arbeidet var Helge Kolstad og Liv Skants, de skal nok ha den aller største æren for at ting skjedde så raskt som det gjorde, sier han.

– Fokuset på at dette skulle være et bygg for bydelen, med lav terskel og stor inkludering, ble skapt da, og har fulgt oss siden. Arbeidet med kirkebygget frigjorde uante ressurser, og vi opplevde stadig tilbud om hjelp fra folk som ikke hørte til «kjernen». Det var en god opplevelse.

Stort engasjement

Karl Johan forteller videre at gleden da som nå var knyttet til fellesskapet. Livslange vennskap ble skapt i denne prosessen. Etter som bydelen vokste, kom det flere til og organiseringen endret seg. Der noen få ildsjeler tidligere hadde dradd lasset, ble det nå flere som delte på det. Det var mange som var med i denne prosessen. Når han ser på gamle bilder, er det mange av de samme som fortsatt er med.

«Den kirkelige» CVen til Karl Johan er imponerende: Medlem av frivillig menighetsråd på 80-tallet, med i styret i «Stiftelsen Bønes Interimkirke» på 80-90-tallet,

medlem i Bønes menighetsråd 2001-2011, der han også var leder 2002-2009, kirkevert i mange år, sjåfør for kirkeskyss, med i prosjektet «Fanablad» for å etablere felles menighetsblad for prostiet, redaktør i Bønesbladet i ti år og fortsatt med i redaksjonen, med i Bergen kirkelige fellesråd (BKF), fire

– En av fanesakene mine har vært å bidra til at Bønes skal være en åpen folkekirke preget av at folk skal være velkomne uansett. KARL JOHAN KIRKEBØ

år som varamedlem i Bjørgvin bispedømmeråd og utallige andre små og store oppgaver i Bønes menighet.

Trakk i de rette trådene

Selv om han har lagt ned en enorm innsats i mange deler av kirkelivet, trekker han spesielt frem da de klarte å få politikerne med på byggetrinn 2, det som i dag er kirkestuen og barne- og ungdomsavdelingen.

– Med god hjelp fra mange klarte vi å trekke i de rette trådene, og kunne innvie en «helt ferdig» kirke i desember 2009, husker han. Og nettopp gjennomføringskraften er det mange som trekker frem når de forteller om Karl Johan. Når man får nei, betyr det bare at det må jobbes litt ekstra for å få det til. Penger skal heller ikke være en begrensende faktor – en får til det en vil få til.

Tro, tvil og meninger

De som leser Refleksjons-spalten i Bønesbladet, vet at Karl Johan tør å være åpen om sin egen tro og tvil. Han er heller ikke redd

SNURRER LYKKEHJULET: Karl Johan er opptatt av at Bønes kirke skal være en storstue for alle på Bønes. På Bønesdagen stiller han ofte opp og snurrer lykkehjulet.

– Med dagens modell blir det økt press på konformitet. Bønes menighet har vært preget av åpenhet, toleranse og respekt. Det håper jeg både Bønes spesielt, og Den norske kirken generelt, vil fortsette å være. Jeg synes det er en del tegn som peker i retning av at man skal mene det samme, og at det fokuseres mer på forskjeller som en negativ ting. Jeg tror ikke bare at det er plass til forskjeller, men at det også er en styrke for menighet og kirke med mangfold – også i meninger. Jeg er også redd for et økt byråkrati med et Kirkeråd som ikke er i takt med den viktigste enheten i kirken; sognet.

for å uttrykke sine meninger. I Bønesbladet har han blant annet skrevet om tema som homofili, Israel-saken og tanker om sitt Guds-bilde. En av sakene han synes er viktig, er at kirken skal være inkluderende. Som mangeårig leder av Bønes menighetsråd, har dette også gjennomsyret menigheten.

– En av fanesakene mine har vært å bidra til at Bønes skal være en åpen folkekirke preget av at folk skal være velkomne uansett, sier han.

– Visjonen «åpen, synlig og tilstede» liker jeg godt, og jeg har også forsøkt å få til at denne åpenheten skal være preget av respekt for forskjeller slik at vi slipper unødige diskusjoner.

Han trekker også frem viktigheten av å inkludere de frivillige på en god måte.

– Vi må støtte de frivillige i menigheten, slik at de kan få best mulige forhold til å yte på de områdene der de har lyst til å bidra. Vi har også forsøkt å si at de frivillige skal få gjøre det de har lyst til – og ikke bli misbrukt. Gir de oss en lillefinger sier vi takk – og prøver unngå å ta hele hånden. På den måten kan den enkelte bidra på det nivået de ønsker, og vi kan få med flere.

Gudstjeneste og liturgi

I tillegg til det praktiske aspektet ved kirkelivet, er han også veldig opptatt av det åndelige, og engasjerer seg når tema rundt gudstjeneste og liturgi skal diskuteres. Et av de sterkeste minnene relatert til dette, er knyttet til visitasen på 80-tallet som biskop Per Lønning hadde i Bønes.

– Vi hadde fortsatt gudstjenestene på skolen, og bare familiegudstjenester. Men vi ønsket også nattverd, og hadde fått spesiell godkjennelse for dette – dette var ikke vanlig da, forteller han.

Etter visitasen sendte Lønning skriv til

alle menighetene i bispedømmet om at han hadde hatt en fin opplevelse med nattverd på familiegudstjeneste, og at brukt rett ville han anbefale dette.

– Vi var indirekte med på å endre en praksis på dette området.

Utviklingstrekk og utfordringer

Karl Johan mener også at det er aspekter rundt gudstjenesten som kan bli bedre.

– Fortsatt er vel menigheten bedre på det som skjer i uken enn det som skjer på søndag. Gudstjenestereformen synes jeg har vært feil, men heldigvis har implementeringen på Bønes vært forsiktig, og jeg kan fortsatt kjenne meg igjen i liturgien. Dåpsliturgien bør justeres; den er, etter mitt syn, teologisk tvilsom med utsagnet om at du blir et Guds Barn i dåpen. Jeg mener alle er Guds barn også før dåpen.

Det langvarige engasjementet i kirke og menighet har gjort at Karl Johan ser noen utviklingstrekk både lokalt og sentralt.

– Bønes menighet er fortsatt åpen, synlig og tilstede, men noe av «gründerånden» fra byggeperioden er nok borte. Dette er en naturlig utvikling når staben etterhvert har kommet på plass, og i større grad tatt over oppgavene de frivillige tidligere utførte. Samtidig har vi klart å holde på en stor skare av frivillige.

Økt press på konformitet

Han mener at økonomi blir viktig fremover, og spesielt spørsmålet rundt hva som skjer med offentlig finansiering. Han sier det må fokuseres på hvordan en kan motivere menighetens medlemmer og frivillige til å bidra. Også en av visjonene som har fulgt Bønes menighet opp igjennom tidene, «åpen, synlig og til stede», synes han blir utfordret.

Klar for nye oppgaver

Karl Johan er i ferd med å pensjonere seg fra jobben som salgsdirektør, men har ikke tenkt å ligge på latsiden – verken på det personlige eller politiske plan.

– Jeg tenker at min rolle i Bønes menighet skal være litt i bakgrunnen framover. Jeg deltar som kirkevert, sjåfør på kirkeskyss, i Bønesbladet, og ellers der det kan være behov. Neste generasjon har nå tatt over stafett-pinnen, og det er fint å se at dette fungerer så godt.

En fanesakene til Karl Johan er utviklingen av folkekirken fristilt fra staten. Han er opptatt av at den skal bli en folkekirke med lave terskler og stor åpenhet. En annen fanesak er det som han nevner rundt konformitet, og at det må være plass til forskjeller i kirken. Relatert til dette er også ønsket om mindre byråkrati i kirken, og et Kirkeråd som må gå mer i takt med sognene.

– Jeg føler stort engasjement rundt disse sakene, og har derfor sagt meg interessert i å stille til valg til bispedømmeråd og dermed også Kirkemøtet.

Ivrig Brann-supporter

I tillegg til å engasjere seg i «kirkepolitikk-en», gleder Karl Johan seg til å få god tid med barnebarn og familie, etter en jobb med mye reising og mange timer. Han er glad i fjell og natur, og prøver å komme seg på tur så mye som mulig. Han har også satt seg som mål å få trent nok til å sykle Bergen-Voss.

En annen ting som er sikkert; hvis du ikke hører meningene til Karl Johan i et kirkelig forum, så er det bare å ta en tur på Brann Stadion og høre han der. Karl Johan er ivrig Brann-supporter, og sier at han «går på Stadion og skriker så ofte jeg kan». ●

Menighetene i Fana prosti inviterer til

SORGSEMINAR

Lørdag 21. mars 2015 kl 10.30-14.00
Skjold kirke (peisestua), Skjoldlia 55

Menighetene i Fana prosti inviterer etterlatte til et seminar om sorg. Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet.

Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet.

Program:

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål:

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
- Tlf.: 55 59 71 15
- kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no
Diakon Reidun Laastad Dyvik
- Tlf.: 55 30 81 17
- reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no
Diakon Linda Bårdsen
- Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
- linda.bardsen@bergen.kirken.no

Velkommen - også om du ikke har fått meldt deg på

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
når fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

HANS BØRLI

Bildet til Kvinnebønnedagen 2015
er laget av Chantal E.Y. Bethel.

Internasjonal bønnedag i bedehuset på Nesttun

Første fredag i mars hvert år samles kvinner over hele verden i felles bønn.

AV TORA HAARR SKEIE, KONTAKTPERSON
NESTTUN/FANA, FORSAMLINGSARBEIDER,
NESTTUN INDREMISJON

Kvinnenes internasjonale bønnedag startet i USA i 1887, da kvinner fra ulike kirkesamfunn samlet seg om en felles bønnedag. I dag har bønnedagen (World Day of Prayer) komiteer i mer enn 170 land og regioner. I Norge startet slike samlinger i slutten av 1920-årene, og i Fana har vi hatt samlinger på Nesttun Bedehus i flere tiår. Årets samling holdes fredag 6. mars kl. 12 i Peisestuen (2. etasje) på Nesttun Bedehus (Øvsttunveien 58).

Årets program er satt sammen av kvinner på Bahamas. Emnet er: «Jesus sa til dem: 'Forstår dere hva jeg har gjort for dere?'. Kollekten går til Bibelselskapets bibelmisjonsarbeid.

Bibelselskapet prøver, i samarbeid med sine internasjonale kontakter, å finne kvinnerelaterte prosjekter i de

landene bønnedags-programmene kommer fra.

Årets prosjekt er «Hjelp til ofre for vold i hjemmet» på Bahamas, samt fortsatt støtte til Ester-prosjektet i Kamerun. I tillegg dekkes utgiftene til administrasjon, trykking og utsendelse av bønnedagsmateriellet. Bibelselskapet har arbeidet med distribusjonen av programmene, samt regnskapet for den norske komiteen for bønnedagen.

Det er flott og inspirerende å møtes på tvers av menighetsgrenser! Kanskje er det mange flere som ønsker å delta, men som ikke har vært klar over samlingene. Denne gangen deltar Torgunn Strand med andakt. Vi synger også sammen, og bruker tid i bønn. Hjertelig velkommen!

Mer informasjon:

www.norgeskristnerad.no

og www.worlddayofprayer.net ●

Nei til søndagsopne butikkar!

Regjeringa med kulturminister Widvey i spissen vil ha søndagsopne butikkar. På vg.no. argumenterer ho slik for dette: «Vi har alle behov for hviledager, men det er ikke slik at vi trenger å hvile på den samme dagen alle sammen. Hvorfor skal det offentlige bestemme når vi skal hvile oss?»

AV HALVOR NORDHAUG, BISKOP I BJØRGVIN

Widvey høyrest her ut som eit ekko av Margaret Thatcher og hennar berømte ord: «There is no such thing as society». Vår kulturminister vil at kviledagen ikkje lenger skal vere ei fellessak, men eit individuelt prosjekt. Her ser vi korleis partiet Høgre er blitt stadig meir liberalistisk og mindre konservativt. Konservativ politikk vil vidareføre viktige tradisjonar og ordningar som synleggjer fellesskapet sine varige verdiar og røter. Liberalismen er derimot primært grunnlagt på å ta vare på fridommen til enkeltmennesket, og på å bygge ned alle ordningar som hindrar individet sin frie vandel og ikkje minst handel.

Det forundrar at ein kulturminister har eit så lågt medvit om søndagens plass i kulturen vår. Søndagen er på kristen mark både «heilagdag» og «kviledag», reservert til gudsdyrking og rekreasjon. Den felles kviledagen er noko av det som gjer ei samling individ til eit samfunn der ein har funne saman på eit grunnlag prega av skikkar, verdiar og tradisjonar. Eit samfunn er mykje meir enn ei tilfeldig samling individ med felles valuta og lovverk.

På tvers av alt som elles skil oss bør det vere mogeleg å sjå verdien av ein annleis vekedag der samfunnet ikkje berre opnar for, men også inviterer til kvile og ettertanke og ei form for livskvalitet som kan vere vanskeleg å finne når både ein sjølv og andre går for full maskin. Kvaliteten på ein

slik kviledag er avhengig av dens kollektive karakter, noko som hos oss er historisk og kulturelt forankra i tanken om søndagen som heilagdag. Det blir ein annleis, gråare og meir slitsam kviledag dersom den blir eit individuelt prosjekt utan noka form for hjelp frå det store fellesskapet. Søndag utan søndagsro, men med opne butikkar og søndagsturar til kjøpesenter,

TIL KAMP FOR KVILEDAGEN: Biskop Halvor Nordhaug, her fotografert ved Fana kyrkje, meiner at søndag utan søndagsro, men med opne butikkar og søndagsturar til kjøpesenter, ikkje lenger er den søndagen vi kjenner.

FOTO: GEIR MØLLER

er ikkje lenger den søndagen vi kjenner. Venstre si kompromissløyssing med å la kommunane fastsetje er heller ingen farbar veg. Så lenge ein kommune tillèt søndagsopne butikkar, vil det bli svært vanskeleg for nabokommunane å halde igjen pga. frykt for handelslekkasje. Venstre sitt forslag kan likevel bli det regjeringa landar på til slutt for å få fleirtal i Stortinget, og dette vil gjere søndagsopne butikkar til ei viktig kampsak fram mot kommunevalet.

Dagens ordning der nokre få butikkar held ope, kan gjerne gjerast betre. «Brustadbua» kallar på smilet hos mange, men det er eit kompromiss til å leve med. At hagesenter på søndagar kan selje varer som andre butikkar ikkje får omsetje same dag, verkar derimot grunnlaust og uheldig og fungerer som eit påskot til å rive alle demningar rundt søndagsfreden. Her kan gjerne spelereglane endrast.

Frå kyrkja si side kan eg love massiv motstand mot regjeringa sitt forslag i denne saka. Saman med andre aktørar innan fagrørsla, handelen og miljørørsla vil vi gjere det vi kan for at den planlagde reforma blir skrinlagd. ●

Kirkeakademiets vårprogram

Björgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse, stiftet i samarbeid med Bergen domkirke menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen.

Vårens program:

- **Onsdag 11. februar kl. 19** i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgt. 5: Forfatter Elisabeth Aasen tar oss med på en kvinnehistorisk vandring i Vågsbunnen.
- **Torsdag 5. mars kl. 18** i Rådhuskantinen: Dialogmøte mellom vennene Stian Kilde Aarebrot (rådgiver i Humanetisk forbund og redaktør av Humanist) og

prest Didrik Söderlind (leder av nettverket Substans). Brevene de har skrevet til hverandre er blitt til boken «Presten og ateisten».

- **Onsdag 11. mars kl. 19** i Kafé Magdalena: Domprost og leder av Björgvin kirkeakademi Jan Otto Myrseth innleder til refleksjon og samtale om folkekirkens utfordringer, etter at kongens kirkestyre nå er avviklet.

- **Onsdag 15. april kl. 19** i Kafé Magdalena: Stein M. Wivestad, som underviser i pedagogikk ved NLA Høgskolen, vil utfordre alle voksne til å tenke over hvilket forbilde vi gir til neste generasjon. Hvordan er vi overfor barn, og hvordan bør vi være?

- **Mer informasjon:** www.kirkeakademiene.no/about/vest/bjorgvin-kirkeakademi

Di kyrkje, ditt val

Samstundes med kommunevalet i september, skal det veljast nytt sokneråd og nytt bispedømeråd/kyrkjemøtet. Du kan vera med og avgjera korleis kyrkja skal styrast dei neste fire åra – både lokalt og nasjonalt.

Vil du gjera ein jobb for di lokale kyrkje? Då kan du stilla til val til soknerådet. Sokneråda har faste leke medlemer og varamedlemer. På vallista vert det lagt vekt på å ha god geografisk spreing av kandidatane, samt spreing i alder. For nærare krav til lista, kontakt kyrkjekontoret eller sjå valreglane på www.kyrkja.no/val.

Dei fleste veit kva eit sokneråd er, men kva er eit bispedømeråd? Bjørgvin bispedømeråd har ti medlemer. Sju av desse er vanlege medlemer av kyrkja, ein medlem er prest, og ein er annan kyrkjeleg tilsett. I tillegg er biskopen fast medlem av bispedømerådet. Bispedømerådet er også Bjørgvin sine medlemer av Kyrkjemøtet – kyrkja sitt «storting».

Bispedømeråda og Kyrkjemøtet er særleg viktige når det skal fordelast pengar, tilsette prestar og når det skal gjerast vedtak for heile Den norske kyrkja, anten det gjeld kva kyrkja skal stå for, planar for trusopp-læring eller gudstenestereform. I komande valperiode skal kyrkja finne vegen vidare

TRENG ENGASJERTE MEDLEMER: Den norske kyrkja skal gjennom viktige vegvalg i den komande valgperioden (2016-2019). FOTO: KYRKJA.NO

som eit sjølvstendig trussamfunn, løyst frå staten. Kva vil det seie å vere kyrkje i vår tid? Korleis skal ein organisere kyrkja og korleis bør soknestrutturen vere i ein eventuell ny kommunestruktur? Også ein mogeleg vigselsturgi for to av same kjønn kjem til å stå i fokus, og her er det mange som har sterke meiningar. Difor treng vi dei beste representantane vi kan få i bispedømeråda og dermed også i Kyrkjemøtet.

Nytt ved bispedømerådsvalet er at det sannsynlegvis vil kome fleire vallister der fleire meiningar om ulike tema vert repre-

sentert. Då er det viktig å lese om kva kandidatane på dei ulike listene meiner før du vel røystesetel. Alternative lister kan fremjast for valrådet i bispedømet etter at nominasjonskomiteen si liste er klar 1. mars og før 1. mai. Dersom det ikkje kjem fleire lister, vil det vera høve til å foreslå kandidat til supplerande nominasjon på nominasjonskomiteen si liste. Det må skje innan ein månad etter 1. mai.

På nettsida www.kyrkja.no/val finn du meir stoff om det kyrkjelege valet. ●

Utmelding skjer ikke på nett

Kirkerådet kan ikke effektivere utmeldinger av Den norske kirke på grunnlag av epost-henvendelser folk via www.utmelding.no.

AV KIRKERÅDET

Ifølge Kirkeloven §3 er det Kulturdepartementet som gir nærmere regler om fremgangsmåten ved innmelding og utmelding av Den norske kirke. Kulturdepartementet har godkjent at utmelding av Den norske kirke kan skje ved e-post dersom det vedlegges et scannet dokument som er datert og underskrevet.

Fra departementet sies det at man forstår et skannet og undertegnet dokument som noe annet enn den løsningen som nå tilbys via nettstedet www.utmelding.no. Det er ikke godkjent noen form for

«elektronisk signatur» i denne sammenheng.

– Utmelding på nett krever nærmere utredning, fordi det angår flere forhold i kirkeloven og det tilhørende regelverket. Her er Stortinget lovgiver og departementet er regelforvalter, sier avdelingsdirektør Ole Inge Bekkelund i Kirkerådet. Han har blant annet ansvaret for forvaltning og drift av Den norske kirkes medlemsregister.

– Vi vil ta opp med Kulturdepartementet muligheten for å gjennomgå lov og regelverk med tanke på eventuelle nye fremgangsmåter for inn- og utmelding. Også

INN- OG UTMELDING: Veien inn i kirken går gjennom vann og dåp. Utmelding skjer på papir og med navnetrekk. FOTO: KYRKJA.NO

kirkens valgte organer må eventuelt endringer. Forsvarlig forvaltning krever at dette gjøres på riktig måte og da må det ta tiden det tar, sier Bekkelund. ●

-Trosopplæringen forandrer kirken

Dagens barn og unge får et annet inntrykk av kirken enn sine foreldre. Dette kommer fram i Norges aller første empiriske doktoravhandling om trosopplæring, skriver Kirkeaktuelt.no.

Elisabeth Tveito Johnsen har i høst avsluttet sin avhandling «Religiøs læring i sosiale praksiser». Hun er ansatt ved Det praktisk-teologiske seminar ved Universitetet i Oslo, og har de siste ni årene arbeidet med å forske på og undervise om trosopplæring. Norges første doktoravhandling på trosopplæring ble disputert 4. og 5. desember på Det teologiske fakultet i Oslo.

– Jeg tror at vi om ti år vil se tydelig konsekvenser av trosopplæringsreformen og de andre reformene i kirken, sier hun til Kirkeaktuelt.

– Gudstjenestemønsteret vil ikke endres for flertallet barn og unge. Så den største og vanskeligste læringsprosessen tror jeg vil være for de som er vant til å gå fast til gudstjeneste. De vil kunne oppleve å føle seg fremmedgjort, fordi mange gudstjenester vil bli tilrettelagt for barn og unge som ikke har de samme forventningene til kirken som de faste kirkegjengerne.

Trosopplæring handler gjerne om at taco

blandes med nattverd, og at kirkerommet blir et sted for skattejakt med islett av Kaptein Sabeltann. Johnsen mener at slike blandinger er en del av den religiøse læringen som finner sted i kirkens trosopplæring, og at dette er med på å endre hva kirken er og kan være. I avhandlingen tar hun særlig for seg pedagogikken. Hun har erfart at trosopplæring medarbeidere ikke alltid er seg bevisst hvor ny den religiøse virkeligheten de formidler er for barna.

– Ta eksempelet med påskefortellingen. Barna kan stoppe helt opp ved å tenke på og forholde seg til det grusomme i at en snill mann ble spikret fast gjennom hendene – og døde! Da er det viktig at vi legger til rette for barns reaksjoner på disse bibelfortellingene. Siden vi er vant til fortellingene selv, er det lett å overse alle de religiøse og eksistensielle spørsmålene de reiser hos barna. Vi må være flinkere til å skape rom for undring og samtale, og ikke ha tidsnød når vi forteller bibelfortellinger for barn.

DOKTORAND: Elisabeth Tveito Johnsen har skrevet Norges aller første doktoravhandling om trosopplæring. FOTO: ERLEND BERGE

Doktoranden legger vekt på at læring også omfatter de handlingene vi gjør sammen i trosopplæringen. Når barna deltar i sosiale praksiser som påskevandring og gudstjenester er dette læring, og ikke bare noe som omgir den «egentlige» læringen. Så det tradisjonelle læringsbegrepet må utvides til å omfatte deltakelse i og omforming av praksiser i kirken. ●

Østerrike venter

Fana Mannskor reiser til Østerrike 15.-20. april. Der skal de ha formelle og uformelle konserter i Klosterneuburg og Wien, både alene og sammen med andre kor.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Mannskoret teller 33 sangere, og over på Stend videregående hver tirsdag kl. 19.15-21.45. Koret har plass til flere, spesielt til dette prosjektet, der reisekostnadene dekkes delvis av korets kasse og delvis av egen lomme. Fana Mannskor er en institusjon i Fana, med et renommé som forteller om bragder og godt vennskap gjennom 73 år. De er nå inne i en spennende periode med stor aktivitet.

– Dersom du har lyst å bli med oss, så er

KORTUR TIL ØSTERRIKE: Reisekista er klar for å fyllest med sang.

du velkommen til å ta kontakt for å prøve-synge for plassering i koret, oppfordrer Ludvig Korsøen, og lover et kor med stor takhøyde.

– Din bakgrunn kan være tidligere sanger, musiker, eller en som vil bli sanger. Vi tilbyr en sunn og kunstnerisk hobby, konserteropplevelser, kameratskap og så denne reisen, der en partner gjerne kan være med.

For medlemmenes bedre halvdel kan det følge flere fordeler enn fripass til turene.

– Hvis du kan trenge en frikveld i uka og en glad mann, så send han på sangøving med oss, vi skal ta godt vare på han, lover Korsøen.

Vil du bli med og dele din sangglede med andre? Kontakt Fana Mannskor via nett-siden www.fanamannskor.no – eller direkte med enten Svein Hillesøy (mobil 413 27 302 – hilleso@online.no) eller Ludvig Korsøen (mobil 926 27 045 – lkor@online.no) ●

De nære ting

Den irske forfatteren James Joyce (1882-1941) står for meg som en av de ypperste språkkunstnerne noensinne.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Flere av James Joyces verker foreligger i ypperlige oversettelser til norsk, blant annet hovedverket *Ulysses* (1922), oversatt av Olav Angell. Det beste er likevel å lese han på originalspråket, gjerne i en slik utgave der hele det lille forfatterskapet er samlet mellom to permer.

En fin inngang er novellene hans, som er samlet i boken *Dubliners* (norsk tittel: *Dublinere*). Selv liker jeg aller best den som heter *De døde*. Denne finnes også i en vakker filmversjon fra regissøren John Huston (1906-1987), og med datteren Anjelica Huston i den ene hovedrollen. Dette var for øvrig den siste filmen Huston regisserte, og den kom på kino først etter hans død. Ifølge den amerikanske filmkritikeren Pauline Kael regisserte han fra rullestolen, med oksygenslange i nesen.

Handlingen i både filmen (som er veldig tro mot originalteksten) og novellen er lagt til det årlige nyttårsselskapet hos søstrene Morkan. Hovedpersonen, Gabriel Conroy (spilt av Donald McCann, som selv var fra Dublin), får her en ny opplevelse av sin kone Gretta (Anjelica Huston), når hun, etter selskapet, forteller om sin barndomsforelskelse Michael Furey. Da Gretta skulle reise hjemmefra for å begynne på en klosteskole, ligger han syk. Likevel kommer han hjem til henne for å ta avskjed. Han dør en uke senere av sykdommen.

Denne fortellingen minner meg alltid på at vi må leve livet mens vi har det. Glede oss over hverandre mens vi har hverandre. Være raus og åpne med hverandre. Her er min egen oversettelse av slutten på novellen. Paret er nå hjemme igjen fra nyttårsselskapet. Etter at de har gått til sengs, blir Gabriel liggende og tenke på det konen hadde fortalt:

Alle blir før eller siden til skygger, tenkte han. Det er bedre å gå over til den andre siden full av mot og lidenskap, enn å langsomt visne hen med alderen. Han tenkte på hvordan hun, som lå ved siden av ham, hadde bevart i hjertet sitt bildet av elskers øyne da han fortalte henne at han ikke lenger ønsket å leve.

Gabriels øyne ble fylt med tårer. Han hadde aldri følt slik selv mot noen kvinne, men han visste at en slik følelse måtte være kjærlighet. Tårene samlet seg tettere i øynene hans. Delvis oppslukt av mørket utenfor syntes han å ane formen av en ung mann som stod under et dryppende tre. Andre former var i nærheten.

Hans sjel hadde nærmet seg den regionen der det bor enorme hærskarer av de døde. Han var bevisst, men kunne ikke begripe deres egensindige og flimrende eksistens. Hans egen identitet ble filtrert ut i en grå og uholdbar verden: den solide verden i seg selv, som disse døde en gang hadde

vært en del av, virket minkende og i oppløsning.

Det hadde begynt å snø igjen. Han betraktet søvnig de mørke sølvfargede snøflakene, som falt skrått i lyset fra gatelykten utenfor. Tiden var kommet for å reise vestover. Ja, avisene hadde rett: det snødde over hele Irland. Snøen falt på alle deler av den mørke sentrale sletten, på de treløse åsene, den falt mykt på Bog of Allen og lenger vestover, inn i de mørke og evig foranderlige bølgene som slo inn mot Shannon. Den falt også på alle deler av den ensomme kirkegården på bakken der Michael Furey lå begravet. Snøen drev tett mot de skjeve korsene og gravstøttene, på inngangsportens spyd, på de nakne tornebuskene.

Det var som om sjelen hans mistet pusten et øyeblikk, mens han hørte hvordan snøen falt umerkelig gjennom universet, umerkelig som nedstigningen mot deres siste slutt, ned mot alle levende og de døde. ●

Han var kanksje for radikal i formspråket til å få Nobelprisen - og møtte også «konkurranse» fra landsmannen W.B. Yeats, men James Joyce er ifølge artikkelforfatteren uansett en av de ypperste språkkunstnerne noensinne.

Kulturkalender

- Skjold kirke, tirsdag 10. februar kl. 19.30: Cantus inviterer til Salmekafé.
- Bønes kirke, søndag 15. februar kl 19: Foredrag ved Yvonne Margrethe Wang.
- Birkeland kirke, søndag 22. februar kl. 19: Orgelkonsert.

- Bønes kirke, tirsdag 3. mars kl. 21: Tirsdagkonsert.

- Slettebakken kirke, søndag 8. mars kl. 18: Vårkonsert.
- Bønes kirke, søndag 8. mars kl 19: Filmkveld: «IDA».
- Fana kirke, søndag 22. mars kl. 19: Händels «Messias».

- Storetveit kirke, onsdag 1. april kl 19. Pasjonskonsert.

- Storetveit kirke, søndag 5. april kl 19: Klassiske perler.

- Ytrebygda kirke, 12. april kl 19.30: Konsert, påskeetterklang.

- Bønes kirke, søndag 19. april kl 19.00. Foredrag ved Nina Karin Monsen.

Og bakom synger skogene – fortsatt

LESES SOM DIKT: Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket bør nytes, ikke slukes. De smaker kanskje best senhøstes og om vinteren. Og så skal man skal gi seg god tid. Leses som dikt; langsomt - med ettertanke. ILL.: HANS GODES MALERI «VINTERETTERMIDDAG» (1847). DETTE BILDET ER OGSÅ BRUKT SOM OMSLAGSILLUSTRASJON PÅ ENKELTE UTGIVELSER AV «BJØRNDALSFOLKET»

Hjemme ble det lest mye høyt. Mange av bøkene er blitt stående som spesielle for meg, og når jeg senere har lest dem, er det nesten som jeg hører mammas stemme for mitt indre øre. En av disse er Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket.

TEKST: THRUDE DEISZ

Bøkene trollbandt meg fra første setning: *«Berghamrene over Jomfrudals djup blånet med vikende linjer i høstkveldens kaldrå luft. Bakom var himmelen som luende varme med et drag av blod, der solen sank. På den ytterste hammeren sto en bjønn, mørk som berget, og været ned mot den brede bygd, hvor tåken røyk over tjern og bekkefar.»*

Hevner slektningene

Her treffer vi den aldrende bamsen som føler seg uhiren og kviafull med tanke på vinteren, det er nesten så vi får medynk med den. Men vi får også en uhyggelig forutanelse om ting som skal skje, og den første kunnskap om menneskene nede i dalene. Torgeir, bonden på Bjørndal, går - mot bedre vitende - etter den blakke bjørnen. Ikke fordi oppfordringen

kommer fra presten, men fordi en slik bjørn drepte far hans, broren og en av sønnene.

Og så dør Torgeir i bjørnefavnen med kniven i bjørnens hjerte og *«et beskt smil om munnen»* - fordi han har hevnet slektningene sine - og fordi han *«ikke er kleinere karen enn forfedrene sine»*.

Den svarte silkehesten

Først var det nok spenningen, kjærlighets-historiene og den særegne atmosfæren som betok meg. Jeg ventet utålmodig på at de lange naturskildringene og alle Gammel-Dags tanker om hevn og Gud og Mammon skulle ta en ende, så jeg kunne få høre mer om det jeg da syntes var spennende: Slagsmålene, de fascinerende menneskene og ikke minst Adelheid og den svarte silkehesten. Senere har jeg stadig oppdaget nye ting å sette pris på, men

pussig nok har jeg fremdeles samme ideene om hvordan alt og alle så ut som den første gangen. Og uten at jeg skal frata andre lesere muligheten til å danne seg sine egne «bilder», vil jeg nevne at Gulbrandsens «Jomfrudals djup» bestandig har vært Tokagjelet - slik gamleveien var før - da skrekkslagne turister stirret fra bussvinduene og rett ned i avgrunnen.

Følger fire generasjoner

Trygve Gulbrandsen ble født i Oslo i 1894. Han var forretningsmann, bankmann, journalist og veldig opptatt av friidrett, før han i 40-årsalderen konsentrerte seg om driften av egen gård på Hobøl i Eidsberg, der han døde 68 år gammel. Foreldrene kom fra gårdsmiljø. Mye av kunnskapen hans kom antakelig fra deres beretninger om livet på landet. >>

>> Han debuterte i 1933 med «Og bakom synger skogene». De to neste årene kom «Det blåser fra Dauingfjell» og «Ingen vei går utenom». Denne trilogien er en saga som tar for seg fire generasjoner av Bjørndals-slekten. Handlingen foregår i Øst-Norge på 1800-1900-tallet. Det er Torgeirs to sønner Dag og Tore og deres samtidige dette handler om.

En annen verden

Språkstilen er spesiell, og kan gi assosiasjoner til Håvamål. Man settes slik i rett modus, og kan bare belage seg på å stige inn i en annen verden. Disse romanene rommer det meste.

Kulturhistorie med smått og stort om daglig liv og arbeid. Om hvordan krigene i Norden og det øvrige Europa påvirket landet langt inn i bygdene. Her er motsetninger av mange slag. Bygdene imellom, by og land, handel og jordbruk, kårfolk, storbønder, offiserer av varierende kaliber, en mangfoldig embetsstand, de forskjellige stenders opposisjon mot hverandre, og ringeakten for alt de tror er «under» dem. Vi finner mennesket på sitt beste og verste. Intens avidsyke, ditto sladder, mistro overfor alt ukjent, arroganse og hovmod, krypende servilitet, maktsyke og pengebegjær, trass, overmot, hat, hevn, og barmhjertighet.

Selv om motsetningene var store og steile, så var menneskenes følelser og tanker langt fra fjerne. «*Ti sæd og skikk forandres meget, men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager. Man har lysten og egenviljen på den ene siden og Guds løver og plikten på den annen*». Disse ofte siterte ordene er Sigrid Undsets, men de passer godt i Trygve Gulbrandsens verden også, og selv om objektene for lyst og egenvilje kan variere, så er de faktisk almene den dag i dag.

Skrevet med innsikt

Fremfor alt evner forfatteren å gi oss adgang til enkeltmenneskers indre. Hvordan noen mann i den grad kan sette seg inn i kvinners liv og følelser er likefrem forbløffende. Han fornemmer også hvordan det er å være sky og innadvendt og skulle etterfølge en sterk og mektig far. Beskrivelsene av kusken Syver Bakpå, Jørn Mangfoldig og «Mekkal» Hogger, er til å smile og gråte av. Til tider antyder han forsiktig, og lar leseren tenke videre selv. Her er mye spennende usagt mellom linjene.

Felles for folket på Bjørndal var gamle

regler om at gudsfrykt og plikt, nøkternhet, hederlig og hardt arbeid utvikler det beste i folk. Dette levde de etter, og dette så de resultater av. Skogene og alt de var opphavet til av penger og makt kom til å spille stor rolle på Bjørndal.

Et annet aspekt hos Trygve Gulbrandsen er hvor bevisste folk var med tanke på onde makter. Samtidig som de hadde en absolutt kullsviertro på korsets makt, og hva et «Fader Vår» kunne utrette, om så de underjordiske og Hinmannen selv gikk i både for folk og fe.

Konflikt mellom nord og sør

Innbyggerne i den «Brede bygd» var både misunnelige og mistroiske når det gjaldt naboene i nord. De kvidde seg ikke for å sette ut rykter om at de var rakkerpakk og manndrapere. Selv når de fikk bevis for det motsatte, vegret de seg for å se noe positivt fra den kanten. Det var derfor et ondt og økende konkurranseforhold mellom bredbygdingene og Bjørndals-folket.

Bøkene er spennende og romantiske, med modige menn og ditto kvinner, som

trosser skikk og bruk når de blir følelsmessig engasjert.

Man kommer tett innpå livet til et fascinerende persongalleri. Her er nydelige lavmælte kjærlighetshistorier, ironi, sarkasme og knusktørr humor; spesielt er begynnelsen av bind to frydefull. Detaljene, og den underfundige humoren, gjør stoffet levende. Det er som om forfatteren virkelig kjenner personene sine på godt og ondt, er glad i dem som de er, og maler portrettene med sin fineste pensel. Og så kjenner en seg igjen i menneskenes tanker og reaksjoner. Både natur og menneskeskildringene er varme og vare. Det knirker av skikkelig vinter når folk hentes til julegilde i slede av kusken Syver Bakpå, og han putter dem under lune bjørnefeller, før de ville svarthestene fra Bjørndal kaster seg ut i en eventyrlig kanefart i måneskinnet.

Ane Hamarrbø, dalens urgamle «orakel», er fāmælt som slekten ellers – men klarsynt og meget frittalende når hun først åpner munnen. Det første møtet hennes med nykonen på Bjørndal er kostelig: «*Du er ingen ungsau ser jeg – gift på fjerde måneden og like rett i livet. Jeg hadde tenkt å ta imot nytt liv*

Fakta: Trygve Gulbrandsen

• Trygve Emanuel Gulbrandsen (1894-1962) er oversatt til mer enn 30 språk og solgt i over 12 millioner eksemplarer.

• Gulbrandsen ville gi leserne mer enn bare underholdning. Særlig ønsket han at ungdommen skulle få tilbake noen idealer som ifølge ham var viktige for all menneskelig utvikling. Målet var å motvirke litteraturen etter 1. verdenskrig, som han mente var normoppløsende gjennom å oppfordre til fri seksualutfoldelse og å forkaste kristen-humanistiske verdier.

• Gulbrandsens egentlige yrke var tobakkgrossist. Under hans ledelse ble engrosfirmaet det største i sitt slag i Norge. Han var også kjent som idrettsjournalist. Mange av de mest kjente og typiske artiklene skrev han for Idrætsliv og Aftenposten under sommer-OL i årene 1920-1936.

• Da Max Tau, med hjelp fra Tore Hamsun, flyktet fra Tyskland til Norge i 1939, var Trygve Gulbrandsen en av de første som åpnet sitt hjem for ham. Det ble begynnelsen på et livslangt vennskap.

• Etter den tyske invasjonen solgte han seg ut av tobakksforretningen.

Samme år flyttet Gulbrandsen med familien til Hobøl gård i Eidsberg. Her realiserte han bonde drømmen, og til tross for at han selv ikke tok del i de daglige fysiske gjøremålene la han ned mye arbeid og planlegging i driften.

• Okkupasjonsmakten forsøkte på å få han til å stille opp på ulike arrangementer. Dette var en påkjenning for Gulbrandsen, som ikke hadde noe til overs for nasjonalsosialismen.

• Den tyske regissøren Paul May gjorde suksess i 1959 med filmen

«Und ewig singen die Wälder», basert på «Og bakom synger skogene». Året etter kom «Die Erbe von Bjørndal» (Arvingen til Bjørndal), regissert av Gustav Klimts sønn, George Ucicky. ILL: FILMLAKAT AV HELLMUTH ELLGAARD

ber før jeg kom i jorden – men da får du ikke sove bort tiden din». Therese var en «dame fra byen», men hun var hissig og kjent for å være «drøy i munnen». Dessuten hadde hun gått inderlig på tvers av skikk og bruk en gang. Men hun hadde guts og selvsikkerhet nok til å ta imot ny lærdom på et fremmed sted, og «det ble henne til glede all hennes livsdag, at hun ikke hadde tatt Anes barske ord ille opp».

Tar oppgjør med seg selv

I «Det blåser fra Dauingfjell» møter vi vill sorg og menneskelig avmakt i kamp mot nådeløse naturkrefter, og møte med døden. Her berettes om unge Dags problemer med seg selv, forholdet til faren, ekteskapet og egen farsrolle.

I sorg og raseri trasser han alle gamle advarsler og begir seg opp i det fjellet folk skal holde seg unna, noe som selvsagt får følger. Og mens bikkjen hans «illhyllende» står igjen i uværet og ser Dag forsvinne oppi dødningskallen, sitter han til slutt – i «dødens øyenbryn», og tar et fortvilet oppgjør med seg selv.

Han tenker på dem hjemme som han er så inderlig glad i, hvor lite han har formådd å gi uttrykk for det, og han husker «grøssende klart» Ane Hamarrbøs regel: «Den som stiger på Dauingfjell – han møter døden – før dag blir til kveld». Dag innser hvor godt han har hatt det, at han alltid har gått sine egne veier, alltid tenkt bare på seg selv. Nå vil han så gjerne leve, men det er for sent. Denne gangen har overmøtet ført ham for langt.

Skeptisk til menn

Kulturkonflikt blir det når den sky og tause jegeren fra skogene møter den intellektuelle og nesten i hjel-oppradde Adelheid, bispinnens datterdatter, som besitter alle tenkelige dyder og kunnskaper, men er oppdradd til å tro at ingen mann er til å

stole på. På Bjørndal oppdager hun en ny type menn, så totalt forskjellige fra byens selskapsløver – som skjuler sine gule hjerter under snehvite kalvekryss og gjør hosene grønne hos henne, mens den velhavende, aldrende apotekeren tålmodig vaker og venter på at fattigdommen skal ta knekken på stoltheten hennes – så hun sier ja til hans gjentatte frierifremstøt.

Tar vare på sine

Her er så mye Gulbrandsen ønsker å formidle. Viktigheten av at mennesker virkelig snakker sammen, og hvor veldig vanskelig dette er for mange som egentlig står hverandre så nær, kommer forfatteren stadig tilbake til. Han vet hvordan stri stolthet, mistolkning av ting en tror en ser, og manglende kommunikasjon kan få fatale følger. Her er mye fremsynt psykologi og simpelthen overraskende «ekteskapsrådgivning» vi kan ta til oss noen hver.

Hovedpersonen, Gammel-Dag, er en imponerende skikkelse med naturlig autoritet, både utseende og vesen avtvinger respekt. Han er skogsmann og jeger, men også bonde med hode for handel og ny kunnskap. Noen finner ham fryktinngytende, og det sies at han er hard og nådeløs, spesielt i pengesaker. I gitte situasjoner kan han være overraskende mild, skjønt de har det ikke med å vise følelser på Bjørndal. Men de har i blodet at man skal ta vare på sine, enten det er de aller nærmeste eller dalens befolkning for øvrig.

Hele og ærlige mennesker

Beskrivelsen av Gammel-Dag som bestefar er rørende og morsomt; han tenker i et øyeblikks selvinnsikt at han visst aldri har gitt seg særlig tid med egne sønner. Adelheids moster, Eleonore Ramer, er et fornøyet bekjentskap. Hun sier også mye av det hun mener – på tvers av all oppdragelse.

De «finner» hverandre, Gammel-Dag og hun, sannsynligvis fordi de begge er hele og ærlige mennesker. Men vi finner også grelle, ubehagelig realistiske og hjerteskjærende avsnitt, som det gjør direkte vondt å lese.

Hele livet slåss klarsynte Gammel-Dag mot egen stolthet, hevnjerrighet og makt-syke. I den anledning diskuterer han inngående både med Vårherre og seg selv. Krisen kommer når det går opp for ham at selv det gode han har gjort egentlig var egoisme, som en slags avlat til Gud. Han hører nok på sin venn kaptein Klinge, men det er hans sarte svigerinne, omfru Dorthea, som tross sitt eteriske ytre og tandre vesen, virkelig når inn til ham, en kveld hun moter seg opp, og blant annet ber ham vise barmhjertighet mot sin neste, i en samtale han kommer til å huske resten av livet.

En dikters verk

Trygve Gulbrandsen ga ikke ut flere bøker. Antakelig skyldes det negativ kritikk fra den litterære «eliten» i Norge. På denne tiden skulle det nemlig være stinkende realisme og helsvart elendighet. Ikke ville de ha ham med i Forfatterforeningen heller. Hadde bøkene kommet hundre år tidligere, ville sannsynligvis alt vært annerledes. For da blomstret nasjonalromantikken.

I utlandet derimot ble bøkene varmt mottatt. De ble oversatt til 30 språk og kom i kjempeopplag. «Trygve Gulbrandsens trilogi er av de aller beste verk norsk litteratur har tilbudt oss på årevis. En sterk og fullstendig bondeskildring, rakrygget og hel. Den har spenning og liv, den er varm og inderlig» skrev svenske Aftonbladet, mens anmelderen i britiske Daily Telegraph mente at «denne boken har alle gode egenskaper: Styrke, skjønnhet, sammenheng, tendens, nøkternhet, driv og ikke minst; handling. Dette er en dikters verk, om noen bok noen gang har vært det». ●

La Sagrada Familia i Barcelona:

Et praktfullt skue

I juni 1926 ble en fattigslig kledd mann påkjørt av en sporvogn i Barcelona. Han døde på et sykehus for fattige, hvor han etter en tid ble gjenkjent som den store arkitekten Antoni Gaudí.

TEKST OG FOTO: KNUT CORNELIUSSEN

Gaudí døde som en fattig mann, men ble i begravelsen fulgt av omtrent hele byen han hadde viet en så stor del av livet sitt for.

Parc Guell, og husene Casa Batlló og Casa Milà er eksempler på hans genialitet,

ARKITEKTEN:

Antoni Gaudí, fotografert i 1878.

Kirken regnes å stå ferdig i år 2026, men er allerede et praktfullt skue der den står.

men et bygg hever seg over alle: katedralen Sagrada Familia (Den hellige familie). Katedralen ble påbegynt i år 1882, og ble etter kort tid helt og holdent bygget etter Antoni Gaudís planer.

Etter hans død brukes fortsatt Gaudís tegninger og modeller.

De til sammen atten tårnene er alle konstruert med forskjellig høyde, og skal symbolisere henholdsvis de tolv apostler, de fire evangelister og jomfru Maria. Det siste og aller høyeste tårnet symboliserer Jesus Kristus. Fasadene er rikt utstyrt med vakre skulpturer, som for eksempel «Kjærlighets portal». De innvendige søylene er inspirert av trær som forgreiner seg oppover og holder oppe den fantastiske himmelhvelvingen. Ikke glem å løfte blikket.

Ønsker du å lese om flere kirker som er verd et besøk, kan du slå opp på knutsreiser.com og velge kategori «Kirker verd å besøke». ●

Penger til en mer rettferdig verden

Ønsker du å gjøre en innsats for global rettferdighet, men mangler penger? Da kan du søke Den norske kirkes nord/sør-informasjon om midler.

Menigheter, bispedømmer og organisasjoner tilknyttet Den norske kirke oppfordres til å søke støtte til nord/sør-informasjonsarbeid.

Skriv en kortfattet søknad om tiltaket det

søkes midler til, og send søknaden til janne.dale.hauger@kirken.no.

Retningslinjer og søknadsskjema finner du på kui.no/index.cfm?id=90007 ●

SØK STØTTE: Få et videre perspektiv, med økonomisk støtte! FOTO: BENTE BJERCKE/KN

Tragedien og underet ved Scapa Flow

Kommer du til det gamle norske området Orknøyene, så ikke glem en tur til det italienske kapellet.

TEKST OG FOTO:
KNUT CORNELIUSSEN

Den 14. oktober 1939 ble det vakre fjordlandskapet Scapa Flow på Orknøyene rystet av en tragedie. En tysk ubåt snek seg inn i det innelukkede området og senket det britiske slagskipet HMS Royal Oak. 833 marinesoldater omkom, og stedet er nå en beskyttet krigsgrav. Italienske krigsfanger ble brukt til å sikre området mot flere angrep.

Som troende katolikker savnet de et sted å holde gudstjenester. De fikk overlevert et par «Nissen huts», noen halv-sirkelformede blikkskur. Ved hjelp av skrapmetall, hermetikkbokser og annet, laget de en av de mest fantastiske kirker vi har sett. Den vakre fronten viser oss at det er et gudshus vi kommer til, og innvendig er det ikke mye som minner om et blikkskur. ●

TURISTMÅL: Tusenvis av tilreisende besøker hvert år den vakre lille kirken. Ikke rart at svært mange er italienerne.

INNE I KIRKEN: Alterbildet med jomfru Maria omgitt av engler, samt mye av den kunstneriske utsmykkingen ble utført av krigsfangen Domenico Chiocchetti (bildet), som flere ganger vendte tilbake til Orknøyene etter krigen, første gangen for å fullføre arbeidene.

Aktuell bok:

Kampen for trosfriheten

For alle som ønsker å lære noe om hvordan forfulgte kristne har det i mange land, er Nik Ripkens «Guds galskap» en spesiell bok.

AV ANNE KARIN CORNELIUSSEN

Forfatternavnet er et pseudonym; han er redd for at de han har intervjuet skal bli gjenkjent og utsettes for fare.

Etter syv års arbeid som misjonær i afrikanske land, får forfatteren anledning til å bli med Røde Kors til Somalia. Somalia er et muslimsk land med, som han sier, «bare nok kristne til muligens å fylle benkeradene i en liten landskns kirke.»

Men Somalia hadde et enormt behov for nødhjelp og trengte alle de «nestene» de kunne få. Ripken skriver at

landet var det nærmeste han kunne sammenligne med helvete på jord på den tiden. Sammen med konen Ruth, pendlet han mellom Kenya, der de bodde, og Somalia i flere år, men de syntes de fikk utrettet lite. Etter at de mistet en av sønnene, ble det et vendepunkt og et kall til å ta fatt på nye oppgaver. De vendte tilbake til USA, og etter mange studier og bønner, kom stadig tanken opp om å besøke kristne som har lidd og lider for troen.

Dette ble begynnelsen på besøk i mange land som Kina, Russland og andre gamle sov-

jetstater. Kristne i Russland fortalte om svært vanskelige forhold på begynnelsen av 50-tallet. Da hadde tre pastorer arrangert en kongress i Moskva for 700 unge. De skulle få oppleve at de ikke var alene som kristne. De ble delt inn i grupper og fikk i oppgave hver dag å skrive ned alt de kunne huske fra Det nye testamentet. Ingen av dem hadde Bibel, salmebok eller sangbok. Dette resulterte i at de unge skrev ned evangeliene, med bare noen få feil, pluss over 1200 salmer og sanger. De russiske kristne fortalte at bibelkunnskapen og fellesskapet

ble mye mindre da de ble frie til å tro uten forfølgelse.

Ripken forteller mye fra forskjellige land, og noe som gjorde inntrykk på meg, var uttagnet fra flere forfulgte: «Er Gud så mye mer glad i dere kristne i Vesten at han lar dere slippe forfølgelse?» Det var en ny tanke for meg. Les boken, du vil ikke angre. ●

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger nye medarbeidere. Inntakskurs starter 16. februar. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig og samtidig oppleve personlig utvikling? Som frivillig kan du velge mellom å lytte til mennesker på telefon eller chatte med dem på internett. Du får full opplæring og oppfølging underveis, og vi kan tilby et utviklende personlig og sosialt fellesskap. Tjenesten er velordnet og forutsigbar, og kan fint tilpasses jobb, studier eller pensjonisttilværelse.

Mer informasjon: Ring 55 32 58 45/941 83 654 eller se www.kirkens-sos.no/bjorgvin
Kirkens SOS er Norges største og eldste krisetjeneste på telefon og internett.

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Stråume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevne trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

**MENY
DOLVIKEN**

Man - fre 08 - 22 (09-20)

- Stor ferskvareavdeling
- Rikt assortert frukt og grønt
- Hyggelige ansatte som er med på å gi en god handleopplevelse

Velkommen
MENY DOLVIKEN

Dolvikv. 36,
5252 Søreidgrend
Telefon: 55 52 62 00

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

DEN BESTE TIDEN
ER DEN DU DELER
MED ANDRE

Din leverandør: Steinsvikveien 2, 5251 Søreidgrend

Bestilling 22 22 55 55 - www.peppes.no

**coop
prix**

LETTVINT OG GARANTERT BILLIG

Søreide
Åpent 07.00 - 23.00
(09.00 - 21.00)

Et sted der du **slipper** å prestere.
Et sted der det bare er **godt** å være.

Kom på
søndagschill
i **søreidekirke**
søndager i partallsuker
fra sånn seks til sånn åtte.

Ungdom fra 13 og oppover
samles i kirken annenhver søndag.
Vi gjør forskjellige ting hver gang,
men det er alltid en avslappet stemning,
noe å spise og tid til å prate.

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING
GRAVFERDSHJELPEN AS
Hagerupsvei 32X, 5093 BERGEN

Hele døgnet
Tlf. 55 27 28 29

Byens Trafikkskole

v/Domkirken
«Vegg i vegg med 5 videregående skoler»

Kontor: 55 31 07 00, kl. 08.30-16.00
Adresse: Kong Oscarsgt. 23, 5017 Bergen
Privat: Rolf Flatholm, 55 99 05 89, 970 78 787

BIL & MC

EL-KJEDEN

elfag

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50

BÅTER
BÅTUTSTYR

**Bjordal &
Madsen A-S**

C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
Dolviken - Tlf. 55 98 70 70

Fanatorget Blomster

Vakre blomsterhilsener
leveres i hele Bergen

Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10

KIWI mini pris **SØREIDE**

*Totto's
Gullsmie*

Blomsterdalen
Senter
tlf. 55 99 14 24

Tirsdag 3. mars starter et nytt tiltak i trosopplæringsplanen. Da kan kirkens fjerdeklassinger lære seg å spille gitar!

Nytt tiltak i trosopplæringen:

Gitarkurs

AV GEIR ENDRE KRISTOFFERSEN

Morten Bjørndal, som er en av de to gitaristene som skal lede kurset, gleder seg veldig.

- Jeg tror det blir gøy å være sammen med ivrige fjerdeklassinger, og se gleden de viser når de får til sine første akkorder og skjønner at de skaper musikk.

- Hva håper du de får ut av å delta?

- Jeg håper de skal få oppleve spilleglede og at de kan sitte igjen med en følelse av fellesskap, mestring og samspill.

Lærer helt ny sang

Deltakerne på gitarkurset skal få lære seg å spille en helt ny sang. Det er tidligere prest i Søreide, Sindre Skeie, som skriver denne sangen.

Han kan ikke røpe helt hvordan sangen er, men sier den forteller noe om hvordan påskebudskapet forvandler måten vi ser verden på. Sangen skal nemlig fremføres like over påske.

- Hva synes du om å få et slikt oppdrag, Sindre?

- Jeg er tilhenger av at kirken legger vekt på ulike typer menneskelige uttrykksformer. Her får barna lære noe vesentlig om den kristne troen som er en del av den kulturen de vokser opp med, samtidig som de får lære å spille gitar. Da får de bruke kultur til å stå i Guds tjeneste.

Fjerdeklassingene skal møtes fem ganger for å øve, før de skal fremføre sangen sin. Sindre tror de skal kunne klare dette.

Fem grep og litt bibelhistorie

- De må lære fem grep for å spille til denne sangen. Det tror jeg er overkommelig.

De to gitarkameratene som leder kurset, Morten Bjørndal og Atle Sylvarnes, skal ikke bare bruke sine gitarferdigheter på disse samlingene. Barna skal nemlig også få høre og bli kjent med historier fra Bibelen. Slik passer dette tiltaket godt inn i Søreides trosopplæringsplan «Livet er mer».

Hvis du har en fjerdeklassing som ikke har fått melde seg på gitarkurset, er det bare å ta kontakt med kirken for å høre om det fortsatt er plasser ledig. ●

Din sjanse til å være med

Orgel-konsert

Søndag 22. februar kl. 19.00 er det om å gjøre å kjenne sin «besøkelsestid» for orgelmusikkinteresserte.

Da er det ny orgelkonsert i **Birkeland kirke** - og enda en mulighet til å bli bedre kjent med «instrumentenes dronning», orgelet.

Programmet denne kvelden kan beskrives som «blanda drops». Med andre ord, litt av hvert. Bach hører naturligvis med, og litt Mendelsohn.

Kveldens hovedverk er imidlertid komponert av en mer ukjent komponist: Christian Heinrich Rinck

(1770 - 1846). Rinck har skrevet et variasjonsverk over kongesangen, og dette står på kveldens program.

Kveldens utøver er Birkeland kirkes egen «spillemann» Ottar Erling Arnestad.

«Fremdeles blør den kjærlighet»

- en ny salme i pasjonstiden

Denne salmeteksten fra Svein Ellingsens penn er fra 1976, og er inspirert av George Robsons «O Christ, Thy Love to all the world».

Svein Ellingsen har i hele sin diktergjerning tilstrebet enkelhet og inderlighet. Det ser vi også i denne salmen. Men korte, tilsynelatende enkle setninger rommer mye levd liv, sterk tro og tydelig bønn. I en tid da verden blør, trenger vi denne salmen:

Fremdeles blør den kjærlighet
som du til verden gav.
Du bærer korsets dype sår
igjennom død og grav.

Men korset, der ditt liv brant
ned, der du bar all vår nød,
forvandles til et seiers-tegn; du
gir oss liv av død.

Den kjærlighet du gir vår jord
er fylt av kongemakt.
Ditt kors er tronen, der vårt liv
skal bli deg underlagt.

Og vi får se deg opphøyd der,

med utstrakt hånd du står
og drar oss med den kjærlighet
som leger verdens sår.

Ved korset får vi se vår nød, vår
avstand ifra deg.
Hvor ofte vi har vendt oss bort
fra lydhetsens vei!

O du som seiret i vårt sted, vinn
seier i oss nå!
O Kjærlighet, la oss få se den
vei som vi skal gå!

Jesus bundet til søylen. Detalj fra
La Sagrada Família i Barcelona.

å bestemme: Gå ikke glipp av menighetens årsmøte

Søndag 15 mars etter gudstjenesten er det tid for menighetens årsmøte, alles anledning til å delta i planleggingen av menighetsarbeidet.

Menighetsrådsleder Trond Ueland (t.v.) ønsker seg fullt hus på menighetens årsmøte.

Et årsmøte har noen faste punkter som regnskap og årsmelding for året som var, men i år har vi i tillegg to andre saker som vi gjerne vil bruke tid på.

Valget nærmer seg

Høsten 2015 er det kirkevalg, og det skal velges nye medlemmer til både menighetsråd og bispedømmeråd. Det er viktig for menigheten å ha et godt menighetsråd som både kan sørge

for trygghet og ta vare på menighetens behov, men ikke minst være en drivkraft i arbeidet og sette retning på det vi gjør.

Strategiplan

Menighetsrådet har også begynt å arbeide med en strategiplan fram mot år 2023. Her vil vi gjerne ha ideer og innspill fra så mange som mulig. Både samfunnet generelt og lokalmiljøet i

Søreide endrer seg fort, og som menighet må vi hele tiden vurdere arbeidsformene våre i forhold til dette. Vi vil så gjerne at årsmøtet i år skal bli en arena hvor riktig mange engasjerer seg for at Søreide kirke skal bli en enda bedre «Møteplass på veien».

Håper vi ser deg! – og husk: Menigheten blir ikke bedre enn det vi alle er med å gjøre den til! ●

Menighetskalender

dåp

Fredrik Kronhaug Aasebø
Amanda Frøysa Nilsen
Linnea Mangerøy Bilstad
Mia Monslaup Brommeland
Emine Davidsen Johannessen
Oscar Mathias Austrem
Matias Nyheim Sletthaug
Mia Eide Feste
Leonard Osvold Strømmen
Adeleine Ryland Sjurseth

begravelser

Ellen Wiberg
Solveig Nordahl
Johan Andreas Hansen
Ingebjørg Gjesdal

gudstjenester

Søndag 8. februar,
Kristi forklarelsesdag
11.00: Høymesse med dåp og nattverd v/ Godtfred Haugland. Offer til Kalfarhuset/Kirkens sosialtjeneste. Søndagsring. Kirkekafe.

Søndag 15. februar,
fastelavnssøndag
11.00: Høymesse med dåp og nattverd v/ Godtfred Haugland. Offer til Haraldsplass samtale-senter. Søndagsskole/ søndags-ring. Kirkekafe.

Søndag 22. februar,
1. søndag i fastetiden
11.00: Høymesse med dåp og nattverd ved Lars Martin Hol. Offer til menighetsarbeidet.

Søndag 1. mars,
2. søndag i fastetiden
11.00: Høymesse, dåp og nattverd ved v/ Godtfred Haugland. Offer til fellestiltak, Fana prosti.

Søndag 8. mars,
3. søndag i fastetiden
11.00: Høymesse, dåp og nattverd ved Lars Martin Hol. Offer til Det norske bibelselskap. Søndagsskole/Søndagsring. Saml. for 3-åringene. Kirkekafe.

Søndag 15. mars,
4. søndag i fastetiden
11.00: Høymesse, dåp og nattverd ved Lars Martin Hol. Offer til Sjømannskirken. Kirkekafe.

Menighetens årsmøte etter gudstjenesten.

Søndag 22. mars,
Maria Budskapsdag
11.00: Høymesse, dåp og nattverd ved G. Haugland. Offer: Kirkens Nødhjelp. Kirkekafe. Søndagsskole/Søndagsring. 19.00: KP 15, forestilling med alle konfirmantene.

kalender

Torsdag 6. februar
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 8. februar
18.00 SøndagsChill

Mandag 9. februar
19.30 Jubilate

Tirsdag 10. februar
11.00 Eldretrim
19.00 Diakonater

Onsdag 11. februar
14.30 Juniorkonfirmanter
18.00 Tensing
20.00 Krik

Torsdag 12. februar
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom
11.30 Andakt, Søreide
Seniorsenter

Fredag 13. februar
19.00 Cafe 19

Tirsdag 17. februar
11.00 Eldretrimmen
17.30 Familiekoret
19.00 Menighetsrådsmøte

Onsdag 18. februar
18.00 Tensing
19.30 Lokallhistorisk Forum
20.00 Krik
20.00 OppNed

Torsdag 19. februar
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Tirsdag 24. februar
11.00 Eldretrim

Tirsdag 3. mars
11.00 Eldretrim
17.30 Familiekoret
18.00 Gitarklubb
19.30 Bibelgruppe

Onsdag 4. mars
18.00 Tensing
20.00 Krik
20.00 OppNed

Torsdag 5. mars
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 8. mars
18.00 SøndagsChill

Tirsdag 10. mars
11.00 Eldretrim
18.00 Gitarklubb
19.00 Diakonater

Onsdag 11. mars
14.30 Juniorkonfirmanter
18.00 Tensing
20.00 Krik

Torsdag 12. mars
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom
11.30 Andakt, Søreide
Seniorsenter

Fredag 13. mars
17.00 Påskeverksted

Søndag 15. mars
12.30 Menighetens årsmøte

Tirsdag 17. mars
11.00 Eldretrim
17.30 Familiekor
18.00 Gitarklubb
19.00 Menighetsrådsmøte

Onsdag 18. mars
18.00 Tensing
19.30 Lokallhistorisk Forum
20.00 Krik
20.00 OppNed

Torsdag 19. mars
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

KIRKESKYSS

Telefon: 416 04 227
Du kan ringe søndager
fra kl. 10.00.

Hvem-hva-hvor i Søreide menighet • Menighetskontorets telefontid: tirsdag – fredag 09 – 15 • www.soreidekirke.no

Menighetskontoret
55 59 71 00
soreide.menighet@bergen.kirken.no

Fungerende sokneprest Lars Martin Hol
55 59 71 02 – 996 03 671
lars.martin.hol@bergen.kirken.no

Seniorprest Godtfred Haugland
55 59 71 01 – 456 01 221
godtfred.haugland@bergen.kirken.no

Kantor Eli-Johanne Rønnekleiv
55 59 71 08 – 906 53 562
eli.johanne.ronnekleiv@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder Elisabeth R. Andersen
55 59 71 84 – 951 51 968
elisabeth.andersen@bergen.kirken.no

Kirketjener Ann Kristin Hovland
454 16 158
ann.kristin.hovland@bergen.kirken.no

Menighetspedagoger:

Geir Endre Kristoffersen
55 59 71 04 – 936 61 444
geir.endre.kristoffersen@bergen.kirken.no

Ingrid Vik (vikar)
55 59 71 87/450 51 212
ingrid.vik@bergen.kirken.no

Ungdomsarbeider Maria Aarvik
971 68 919
maria.aarvik@bergen.kirken.no

Søreide menighetbarnehage
Styrer Torill Vatne Nilsen
55 59 78 25 torill.vatne.nilsen@akasia.no

Menighetsrådsleder Trond Ueland
55 10 20 09 – ueland@live.no